No. 353. DE TIJD. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 15 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Een eerste vereischte van statistische opgaven is naauwkeurigheid. Wij hebben ons daarom ook beijverd met de meest mogelijke zorgvuldigheid alle misstellingen ten aanzien van de godsdienstige gezindheid der in onze lijsten genoemde Ambtenaren te vermijden. 't Zou echter bij eenen arbeid van dien omvang niet geheel onmogelijk zijn dat daarin nog eene enkele misstelling werd aangetroffen. Mogt dit het geval wezen, dan verzoeken wij elk en een iegelijk, die eene zoodanige misstelling ontdekt, ons daarvan onmiddellijk kennis te geven. Wij zullen ons dan haasten, die terstond te herstellen.

STATISTIEK.

43e LIJST.

Gewestelijke Zaken der Provincie GRONINGEN.

Bevolking op 1 Jan. 1840 175,651 (1)
Katholijk deel der Bevolking, 12,874
Niet-Kath. „ „ „ 162 777.

Verhouding: 2 Katholijken tegen 25 Protestanten.

Y.

ZIJLVESTENIJEN:

Houwer Zijlvest.

R. J. Beukema (*President*) (2). p
R. L. Dijkhuis. p
Mr. H. van Holhuis. p
J. J. Boss. p
R. J. Rijtma. p
J. A. Zuitinga. p
L. J. de Boer. p
E. B. Houwinga. p
W. L. Dijkhuis. p
R. R. ten Bos. p
A. J. Slauerw (*Secretaris.*) p
H. H. van Dijken (*Bode.*) p

Schouwer Zijlvest.

F. T. Tammens (*President.*) p
J. L. Siersema. p
K. F. Wiersum. p
R. D. Braakman. p
R. B. Rijzebol. p
L. J. Boer. p
J. B. J. Boer. p
J. K. Wiersum. p
F. R. Feddema. p
K. A. van Ham. p
K. F. Wijdeveld. p
O. E. Smith. p
P. J. Torrenga. p
H. J. Doornbos. p
D. Broekema. p
F. J. Halsema. p
J. A. Ritema. p
E. K. Elzes. p
F. B. Wieringa. p
J. van Inlsingha (*Secretaris.*) p
E. Wierda (*Bode.*) p

Dijkbestuur van Uithuistermeeden.

J. A. Aldershoff. p
J. F. Wiersum. p
J. A. Bierling. K

Dijkregt van Humsterland en de voormalige Saaxumer Zijl.

J. Bennema. p
P. A. Haack. p
H. L. Hommema. p
F. H. Wierema. p
D. D. Franssen. p
W. A. Reinkingh (*Secretaris.*) p

(1) Op 1 Januarij 1847 bedroeg het getal zielen 190,719.
(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

Recapitulatie.

1 Gouverneur. Prot.
7 Gedeputeerde Staten. Allen Prot.
36 Staten der Provincie. Allen Prot.
23 Personen bij de provinciale Griffie. 21 Prot., 2 Kath.
6 Personen tot den Waterstaat behoorende. Allen Prot.
8 Personen, uitmakende de Commissie van Landbouw. Allen Prot.
167 Leden van de Zijlvestenijen. 164 Prot., 3 Kath.
1 Militie-Commissaris. Kath.
6 Houtvesters en Adj. Houtvesters. Allen Prot.
81 Personen bij de directe belastingen. 78 Prot., 3 Kath.
17 Ontvangers der Registratie en Bewaarders van de Hypotheken en het Kadaster. 16 Prot., 1 Kath.
10 Landmeters en Teekenaars van het Kadaster. Allen Prot.
4 Provinciale Commandanten. Allen Prot.
14 Leden van 't Provinciaal Geregtshof. 13 Prot., 1 Kath.
9 Personen, uitmakende de provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt. Allen Prot.
6 Personen, uitmakende de provinciale Commissie van Onderwijs. 5 Prot., 1 Kath.
9 Leden, uitmakende de gewestelijke afdeeling van het onderwijzers genootschap. Allen Prot.

Totaal 405 posten, vervuld door 393 Prot., 12 Kath.

Verhouding: 2 Kath. tegen 65 Prot.

In ons N°. 343 staan J. Muller, J. J. H. de Ponthier en T. Leicher P.; lees: K.

AMSTERDAM, 14 Junij.

Hoe komt het, dat men die bepalingen uit de grondwet heeft geligt, welke men expresselijk had gesteld, om het *placet* uit te sluiten? De staats-commissie had uitdrukkelijk gewild, dat de Katholijk waarborgen bezat tegen de aanmatigingen van eene ondragelijke dominocratische predominantie, waarvan het afgeloopen jaar zulke verwonderlijke en gevaarlijke verschijnselen had aangebragt. En zelfs naauwelijks heeft de synode andermaal een aanmatigenden stap van predominantie gedaan, of men verzegent, dat in de grondwet de artikelen zijn uitgeschrapt, die de Katholijken tegen die predominantie wapenden? Dat is eene inconsequentie en tevens eene zwakheid, welke niet zal nalaten hare gevolgen te hebben.

Helaas het blijkt op nieuw, dat in Nederland geen regt is. Een erkend regt toch, en de waarborg tot handhaving van dat regt, worden den Katholijk uit de grondwet genomen, omdat? ...... *omdat* eene protestantsche synode heeft kunnen goedvinden zulks te vorderen!!!

Wij stellen daarom de vraag niet slechts aan de Katholijken; maar aan alle weldenkenden in den lande: Wilt gij geregeerd worden door de synodale heeren der hervormde kerk? Dat men zich verklare.

Nederland is een constitutioneel en vrij land, zegt men. Dat is onwaar. Het is zulks slechts in schijn.

Nederland is de prooi van dominokraten gerugsteund door aristokraten, die elkander de hand geven, om gezamenlijk het land uit te zuigen. Ziedaar wat Nederland is geweest sinds 1815 en wat het heden ten dage nog blijkt te zijn.

De revolutie in Europa overal zegevierend had het doemwaardig stelsel van behoud een schok gegeven, dien gij doodelijk achttet. Gij hebt u bedrogen. Nederlanders! Dominokraten en aristokraten leenen elkander de hand. Heden zijn wij, Katholijken, het slagtoffer van het monsterachtig huwelijk van predikanten met aristokraten; morgen zult gij het zijn, volk van Nederland. Indien men heden goedvindt onze erkende regten te miskennen, ten gevalle van predikanten; waarom zal men er morgen niet toe kunnen overgaan, om aller regten, eveneens met voeten te treden, het volk begraven te laten onder een druk van belastingen, die de lagere klasse tot den bedelstaf gebragt, den middelstand verarmd, en de welvaart van Nederland geknakt heeft, om de milliœnen schats, die Nederland bezit, in handen van eenige weinigen op te hopen? Waarom niet? Aristokraten en predikanten zij leven van en verrijken zich met het zweet van uwen arbeid. En indien zij heden ijveren en zegevieren tot handhaving van hunne overheersching, denkt gij dat zij morgen bereid zullen zijn één belastingstelsel op te offeren, dat bij de verarming van allen, hun alleen welvaart en weelde en rijkdom heeft aangebragt?

Wij vragen het daarom nogmaals, Nederlanders! wilt gij geregeerd worden door predikanten? Indien gij toestemmend antwoordt: roemt dan niet op uwe vrijheid, noch op uwe verlichting. Gij zijt eene kooi schapen, die door predikanten op het outer der schatkist wordt ten offer gebragt tot meerdere verrijking van hen, die rijk zijn. Gij hebt geen vrijheid! Gij zegt 80 jaren gestreden te hebben voor de vrijheid van godsdienst. Gij meent, dat nu twee eeuwen u die vrijheid met de zelfstandigheid van Nederland door een vredesverbond werd gewaarborgd? Wat heeft het u gebaat? Gij hebt het juk van Filips verwisseld voor dat van predikanten. En nu na twee eeuwen betwist men u niet slechts de politieke, maar zelfs de godsdienstige vrijheid! Is dat uw wensch, is dat uw wil? Neen, gij wilt het niet, gij kunt het niet willen. Een kreet is in Europa opgegaan, de kreet van vrijheid. De vrijheid, zij moet en zal ook hier waarheid worden.

Het middel? Is het u aangewezen door de synodale heeren? Zie hier wat zij gedaan hebben. Zij zijn getreden buiten hunne bevoegdheid; zij hebben zich gesteld buiten en tegen de grondwet; en eindelijk zij hebben met revolutie gedreigd.

En nu vragen wij aan het ministerie, wat wilt gij? Wilt gij orde en rust? Dat gij regt wilt zal nog moeten blijken; want indien gij het *placet* aan de predikanten schenkt, en dat doet gij, als gij de oplossing der vraag aan den gewonen wetgever overlaat, dan wilt gij geen regt. Maar gij wilt dan toch orde en rust? Welnu, wij zeggen u, dat gij door eene vreesachtige inschikkelijkheid voor aanmatigende en dreigende vorderingen den eersten stap hebt gedaan, om Nederland ten prooi te werpen aan al de rampen van den burgertwist. Wij bewijzen dit in het volgend nummer.

Allerwegen hebben de mannen van het monopolie tegen art. 183 van het ontwerp van gewijzigde Grondwet luide jeremiaden aangeheven. Hoofdonderwijzers, ondermeesters, schoolopzieners, domine's, tot zelfs de synodale commissie der Nederlandsche Hervormde kerk incluis, gordden de wapenen aan om tegen regering, staatscommissie en ontwerp te gelijk te velde trekken. Waarom?..... omdat het ontwerp der commissie aan het monopolie en zijne trawanten gedeeltelijk den nekslag gaf, en de regering begreep dat het ouderlijk regt van grooter gewigt was dan de baatzucht van de zielenmoordenaars onzer lieve kleinen!

Zoo men geen *verraad* omtrent de eenmaal vooruitgezette beginselen zal plegen, thans, bijna aan het einde van den strijd gekomen, willen wij even het slagveld overzien. Wij wenden eerst het oog op de bestrijders der vrijheid van onderwijs en hunne gebezigde wapens, daarna op hetgene zij eenparig in de nieuwe Grondwet wenschen opgenomen te zien.

Van fanatieke lasteraars als prof. Hofstede de Groot c. s. nemen wij geen notitie, evenmin van het moordhol, hetgene hij gelooft, dat de vrijheid van onderwijs aan zijne voeten zal openen. Het is voor de mannen van het monopolie om van te gruwen; bah! en dan nog de ballasten, de bloedzuigers, de Jezuiten, ultramontanen, wat een vreeselijke troep: Het is of zij Hofstede de Groot met zijne bent den lande zullen uitjagen! Wat een allerbelangrijkst verlies voor de schatkist!

Anderen, minder lasterziek maar even vreesachtig en lichtschuw als de Groningsche professor-schoolopziener hebben zich van de vrijheid van onderwijs allerlei schrikbeelden laten opdringen. Dr. Nassau b. v. ook een schoolopziener zegt daarvan: »vooral hier te lande zou die vrijheid een aanslag zijn tegen den duur en onafhankelijkheid van den Staat (d. i. het monopolie); van het

gouvernement uitgaande, staat ze gelijk met zelfmoord! — Het is ijsselijk! De vrijheid van onderwijs zal het monopolie de keel toewringen! *Requiescat in pace!*

Maar neen, er is nog eene andere lezing. Dr. Nassau zegt: de vrijheid van onderwijs, van het gouvernement uitgaande, staat gelijk met zelfmoord. — Zelfmoord, zelfmoord, dat is eene gewelddadige aanranding van zijn eigen leven — het gouvernement zou dus, door de vrijheid van onderwijs, zich zelven gewelddadig aanranden — mijn lieve tijd, *sterven* misschien!

Zien wij wat daarvan is.

Niemand zal het ontkennen, dat de tegenwoordige inrigting van ons lager schoolwezen duizenden tegenstaat. En schoolopzieners èn onderwijzers èn leermiddelen èn onderwijs brengen het hunne daartoe bij — van daar, dat in alle provinciën petitiën *voor* de vrijheid van onderwijs geteekend zijn. Deze zouden niet geteekend zijn, indien de ouders geene bewustheid hadden, dat hunnen kinderen op het gros onzer scholen een onderwijs gegeven wordt, strijdig met hunne godsdienstige en zedelijke overtuiging.

Wij willen er niet naar gissen, wat er zal gebeuren, indien de vrijheid van onderwijs niet verleend wordt: duizenden hebben de middelen in de hand, om het regt lastig te maken. Wat dan? Waar is dan het leven, de kracht van het gouvernement? — Indien men zich verbeeldt, dat deurwaarders en politie-agenten in staat zijn den ontwaakten volkswil —, zich openbarende, bijv. in onwil om de belastingen te betalen, om van niets ergers te spreken, — te buigen, dan zoude men zijne rekening wel eens buiten den waard hebben kunnen maken, en wij gelooven, dat het gouvernement door den volkswil te willen breken, eer de hand aan zich zelven zal slaan, dan door de verleening der vrijheid van onderwijs!

Is het dus waar, wat Dr. Nassau zegt, dat de vrijheid van onderwijs, van het gouvernement uitgaande, gelijk staat met zelfmoord? Neen! want de vasthouding van het monopolie zal het gouvernement van dag tot dag al meer en meer benaauwen en bemoeijelijken en in gevaar brengen.

Als het Dr. Nassau te doen is geweest, om het gouvernement door *un tour d'adresse* schrik aan te jagen, dan beklagen wij den man, die van dit middel slechts gebruik heeft gemaakt, om den alleenhandel te behouden en lievelingsplannen door te zetten, die kortzigtig genoeg is geweest, om de teekenen des tijds voorbij te zien en daaruit wisse gevolgtrekkingen af te leiden. De *studie der levende taal* is hem beter aanvertrouwd, dan de burgerlijke en politieke levenskwestiën van den dag!

Wat Dr. Nassau kortweg: *zelfmoord* genoemd heeft, is door anderen met een omhaal van woorden aangevoerd. Pogchers, die zich quasi beriepen op eene twintigjarige ondervinding in de schoolwereld, hingen der regering een droevig tafereel op van de nadeelen der vrijheid van onderwijs. Het was te denken. Het monopolie is in hun twintigjarigen dienstijd diep ingeworteld en dan.... twintig jaren lang door de bestuurders van het monopolie beschermd en gesalariëerd en nu eene *vrije concurrentie* in 't gezigt — met hand en tand moesten zij trachten te behouden, wat zij hebben. Daar zijn er die aangevoerd hebben, dat de vrijheid van onderwijs de verdraagzaamheid zal verbannen. Dat is een bewijs à posteriori; à priori is het bewezen, dat de jongens op de scholen, nu, *onder het monopolie*, elkander voor *Paap* en *Geus* schelden, en soms dien ten gevolge vechtpartijen plaats hebben. Dat *kan* ook bij vrijheid van onderwijs gebeuren, vooral wanneer de scholen in kweekplaatsen van fanatisme ontaarden, niet, wanneer wij in de personen der onderwijzers de zekerste waarborgen voor hunne zedelijkheid hebben. Want dan staat het vast, dat ieder regtgeaard ouder zijne kinderen alleen aan zulke leermeesters zal aanvertrouwen, die van hun zedelijk gedrag iets meer kunnen vertoonen, dan een getuigschrift van den eenen of anderen schoolopziener.

Het staat vast, dat al dat gezwets op veeljarige ondervinding, op nationaliteit, op verlichting en beschaving, op kennis en deugd, op godsdienst en vaderlandsliefde, op het getuigenis van buitenlanders bij eene aandachtige overweging niets meer zal opleveren dan in het honderd aangegrepen middelen, om den onbekenden met ons schoolwezen letterlijk om den tuin te leiden. Wil men er zich van overtuigen, hetgene wij onzen schoolopzieners en leden van plaatselijke schoolcommissiën ernstig aanraden, men ga eens eene geheele week, zoo lang de schooltijd duurt, maar geene vijf of tien minuten in de drie maanden eene school bezoeken, en al dat geteem over de deugdelijkheid van ons lager onderwijs, de geschiktheid van onderwijzers, enz., zal eindelijk wel eens van zelf ophouden!

Wij worden verzocht onzen lezers te herinneren, dat nog gedurende deze week de petitie van adhaesie ter teekening ligt bij de Boekhandelaren C. L. VAN LANGENHUYSEN, *Singel bij de Beulingsluis* en H. A. ZWEERS, *Kalverstraat bij de Osjessluis*.

Wij ontvangen nog dag aan dag berigten van onderscheidene steden en gemeenten, alwaar petitien in liberalen zin geteekend worden.

Het zij niet ongepast hier op te merken, dat de Tweede Kamer den 20 dezer maand hare zittingen hervat, zoodat het van groot belang zijn zal, te zorgen, dat de petitiën vóór dien tijd bij de Kamer zijn ingekomen.

De burgemeester van Bakel en Milheze verzoekt ons te berigten dat het gemeentebestuur aldaar aan de Tweede Kamer gepetitioneerd heeft voor de afschaffing der belasting op de turf. De willekeurige handelwijze der ambtenaren bij de opneming in de Peel gaat alle begrip te boven; het is meermalen gebeurd dat de turf van sommige personen de helft te hoog werd opgenomen, en dat zij op hunne reclamatiën van de ambtenaren ten antwoord kregen: »*Zwijgt, boer*, of gij krijgt er nog eens zoo veel bij." De haat der rekwestranten tegen die belasting is zoo sterk, dat zij, indien deze slechts afgeschaft wordt, gaarne die op het gemaal, hoe drukkend ook, willen blijven dragen.

TERUGBLIK.

Een der geachtste Duitsche bladen sloeg dezer dagen eenen achterwaartschen blik op Holland en België en trok eene lijn van vergelijking tusschen beide landen, waarop weinig valt af te dingen. Wij willen de voornaamste punten daarvan onzen lezers niet onthouden.

Het is weldra achttien jaren geleden dat de barricade-revolutie van Parijs gansch Europa ontstelde. Menig eerwaardig staatsgebouw werd door haar geschokt in deszelfs grondslagen; velerlei constitutie-vormen riep zij in het leven, en het was als of de Julij-zon Europa met nieuwen gloed bezielen, en voortaan een gezegend werelddeel beschijnen zou. Doch weldra verdroogde de vruchtbare kiem, de jonge lootjes stierven weg, de *charters* die nu eindelijk *waarheid* moesten zijn, werden overal een *logen* — behalve in het kleine, onaanzienlijke, miskende naburig landje België — het gewrocht der Protocollenmakers.

Omtrent vier maanden geleden zag Parijs andermaal eene barricade-revolutie. De storm die dáár opstak en over geheel Europa woedde heeft de grondvesten van alle staten losgewoeld. De verbolgen golven des tijds hebben zelfs den chineeschen muur, langs het Oosten van Europa opgetrokken, niet ontzien. Zullen er thans even als voor achttien jaar nieuwe toovenaars oprijzen om wind en golven te bezweren? Zal de omtrek van het vrije Europa andermaal ingekrompen — moeten de resultaten der Februarij-omwenteling even als die der Julij-revolutie nogmaals verdaagd worden? — België is daar om die levens vragen te beantwoorden; België, dat door vorsten en volken gelijkelijk bewonderd wordt.

Of heeft België misschien aan *teruggang* aan *behoud* de rust, de vrede, de eensgezindheid, de welvaart te danken, die het in deze troebele tijden geniet? België is sedert zeventien jaar in het bezit eener zoo vrije, op zulke breede grondslagen gebouwde constitutie, dat men zelfs van de nationale vergadering van Frankrijk niets vrijzinnigers verwachten kan. En daarenboven is zij sedert eenige weken, vooral wat het *kiesregt* betreft, nog veel vrijzinniger geworden.

In *behoud* of *teruggang* is alzoo het onschatbaar geheim niet te vinden.

Doch een enkele terugblik op 1830, op de geboorte der belgische constitutie, der belgische vrijheden. Ook in België is de omwenteling niet zonder tegenspraak en strijd tot stand gebragt, en men lette er wel op, die tegenspraak, die strijd sproten voort uit België zelve. Daar toch vond men mannen genoeg die de bevrijding van hun land ongedaan poogden te maken, die haar beschouwden als een ramp, als een vloek, en die het ontkenden dat de revolutie van het volk was uitgegaan. Doch het heeft hun niet mogen gelukken de zege daarbij te behalen. Trouwens die zege ware voor vele jaren een onherstelbaar verlies voor de vrijheid geweest, zij zou de beste bewijzen voor de waarde en de duurzaamheid van vrije instellingen hebben vernietigd.

Ja, er zijn Belgen geweest die eene misdadige hand hebben geslagen aan hunne vrijheid. In België heeft eene *reactie* plaats gehad. Er was verraad in het spel en de verraders waren deszelfs eigene ontaarde zonen, maar trots hunne pogingen is België het puikje der Staten, de vuurbaak in den storm des tijds, de veilige haven der vrijheid geworden.

De contra-revolutie had in België niet eens de September-dagen afgewacht om den kop op te steken. Het waren Belgen die de legermagt van prins Frederik naar Brussel riepen; het waren Belgen die luide hun leedwezen openbaarden dat de prins den opstand niet in burger bloed had willen smooren. — Deze lieden noemde men de oranje-partij. Zij bestond uit meest Hollandsche en Protestantsche ambtenaren, die zich daar ten koste van den landzaat vet mestedden en uit fabriekanten en kooplieden van Gent en Antwerpen. Hierbij kwam nog eene partij jonkheeren enz. die de vetste posten vervulden. Het zou de moeite waard zijn eens de schotschriften te doorloopen, welke de *reactie* tegen de zoogenaamde *Parvenus* der revolutie in de wereld heeft gezonden, alsmede de rijke betuigingingen van liefde en verkleefdheid die den Koning en de Prinsen gerigt werden, en hen meer en meer nopens den waren geest van het misleidden. Het was een lust om de gevallen bur[...]cratie te hooren spreken; volgens haar was de oude [...]gering het *non plus ultra* van staats-wijsheid, en [...] onder Holland een waar Eden geweest; .... geen[...]der! maar slechts voor hen alleen.

Ook de reactie der fabriekanten en kooplieden liet [...] gemakkelijk verklaren. Doch waar zal men tegenwo[ordig] nog eenig spoor eener oranje-partij vinden? Thans [...] men de juiste waarde van vrije instellingen heeft [...] schatten?

Bijaldien er nu nog een enkele aanhanger der Or[anje-]partij in Belgie kon overgebleven zijn, zou die [...] moeten bloozen bij de eenvoudige vergelijking van [...] geen Holland onder het oude stelsel gebleven en B[...] met naar de eischen des tijds berekende instellingen [...] worden is? In Holland ziet hij de oude bureaucr[atie] die niet anders meent of het volk bestaat ten hares [...] hoeve; eene vertegenwoordiging die de belangen [...] volks slechts als bijzaak, de personeele belangen der [...] veeleer als hoofdzaak beschouwt. In Belgie daar[...] tegen een bestuur dat door alle mogelijke middelen [...] openbaarheid onophoudelijk aan de strenge contro[le der] publieke opinie onderworpen is, en onophoudelijk ([...] het zulks al eens vergeten) er aan herinnerd wordt [...] de ambtenaren niet meer dan de lasthebbenden des [...] zijn, welks welzijn hun hoogste streven, hun gr[...] doel, hun schoonste loon moet zijn. In Holland vol[...] gemis van verantwoordelijkheid van het schoonste ge[...] van 's lands inkomsten; budgetten met schijnbaar [...] saldo's, met wezenlijke deficitten, afgronden voor [...] financiewezen; willekeur en gunst bij de begeving [...] ambten en bedieningen; ontelbare pensioenen en wa[...] gelden die bijna nooit het loon zijn van regtmatige [...] dienste jegens het algemeen. In Belgie opene reke[ning] gunst eene uitzondering, willekeur onmogelijk; p[...] nen en belooningen streng door de wet gezift. In H[ol]land de volksvertegenwoordiging eene logen, uit [...] der getrapte verkiezing, de keuren in handen van [...] klein getal bevoorregten, wien niets meer ter harte [...] dan aandeel te hebben aan de voordeelen van een [...]legiestelsel. In Belgie de volksvertegenwoordiging op [...] ruimsten demokratischen grondslag; het bestuur een [...] vloeisel van het volk, en dagelijks en onmiddellijk b[...] honderde wegen van deszelfs behoeften en verlang[ens] onderrigt. In Holland slakkengangerige ministers die [...] socialen kanker met beloften en praatjes denken te [...]zen. In Belgie ministers die geen dag met de volks[ver]tegenwoordigers oneens kunnen zijn, die doordro[ngen] zijn van de waarheid dat ook zij 's volks dienaars, be[...]deraars zijner belangen, uitvoerders van zijnen wil [...]. In Holland volksschuwe ministers die eene manife[statie] van den volkswil uitlokken, doch misschien liever ha[dden] dat zij achterwege bleef. In Belgie de allervrijste [ont]wikkeling van het staatkundige volksleven. In [...] dominocratie, aristocratie, oligarchie, policie-tirannij [...] slavernij; in België vrijheid van associatie, van [...]dienst, van onderwijs met onafhankelijkheid. En ein[delijk] wat de betrekkingen van beide volken naar buiten [be]treft, Holland mistrouwend, schroomvallig, afsluiten[d] [...] Belgie van alle kanten de slagboomen opheffende, [...] vrees voor zijne nationaliteit welke beter door den [...] der bevolking dan door tollinies en anderen hinder[...] beveiligd wordt.

Thans kunnen wij Belgie bewonderen, gelijk het [...] 1830 geworden is. Kunnen wij hetzelfde zeggen [van] Holland zoo als het sedert 1830 gebleven is? Men [...] hoort het niet te vergeten dat een der meest ge[...] vorsten van Europa, uit de revolutie voortgesproten [...] een barricade-koning is.

Men schrijft ons uit Noord-Braband:

Met de uiterste bevreemding hebben wij in uw [...]mer van Dingsdag 13 Junij, gelezen »*dat het vraag[stuk]* »*van het* PLACET *niet bij de grondwet zal uitgemaakt* [...]

Wij zouden aan het critiesch oordeel van uwen ber[igt]gever twijfelen, dermate komt het ons ongeloofelijk voor [...] indien niet reeds eenige voorteekenen ons vertrouwen [...] den komen schokken, en aantoonden hoe weinig [...] Katholijken geteld worden.

Hunne *voortdurende* uitsluiting van al de m[inisteriën] en [...] dat van hunne eeredienst alléén uitgezonderd, [...] keuze *des Munsterschen eeuwdags* voor de feestelijke ont[...] hulling van een ook uit bijdragen der katholijken opge[...]rigt standbeeld, geven geen groot blijk van welwillend[...]heid noch van toenaderingsgezindheid; vooral niet, wan[...]néér men bemerkt dat die plegtigheid besteld werd [...] een' minister, die zoo zeer behoefte gevoelen moest [...] den Katholijken zijne antecedenten te hunnen aanzien [...] doen vergeten, inzonderheid de hardnekkige voorvechti[ng] van het gehate *placet*.

Hoe het zij, met inecensmelting van ons twaalf-honderd duizendtal, verstaan *wij*, als één man, dat het vraagst[uk] van het *placet* BEPAALDELIJK BIJ DE GRONDWET uitgemaakt worde. Dit is ons ernst. Men onthoude het wel!

Zonder dat, is ons de godsdienstvrijheid, — eene vrijheid die wij meer dan het leven schatten, — niet gewaarborgd, en beduidt derhalve de herziening voor ons niets. De uitsluiting van het *placet*. maakt van die vrijheid een integrerend bestanddeel uit, zoo als teregt begrepen is door *de commissie van den 17 Maart*, — juist om het gewigt dat dominocratie en prédominantie aan deszelfs behoud hechten.

Neen, dat vraagstuk moet niet verschoven, en aan de gewone wetgeving voorbehouden blijven. De mogelijkheid van later door eene *quod dii avertant!* dominocratisch-gezinde kamer dien keten gesmeed te krijgen, moet wegvallen. Het geldt hier NU OF NIMMER; dit beseffen wij levendig, en het lust ons niet de speelbal der arglist te kunnen worden.

De Katholijken, zoo als de koene *van Lottom* het uitdrukt, zijn thans *mondig*. Er is meer, zij hebben den mannelijken leeftijd bereikt, en hunne kracht leeren kennen. Allerminst zijn zij geneigd de godsdienstige vrijheid prijs te geven.

Maar *godsdienst-vrijheid*, — deze is, zoo *volkomen en zoo plegtig* mogelijk, door de Regering ons toegezegd, in de openbare zitting der Tweede Kamer der Staten-Generaal van 13 *Mei jl.* Het ministerie heeft toen, bij monde van den minister, ten aanhoore van geheel de natie, verklaard, dat het met het daar uitgesproken manifest *staat* en *valt*. — Uw berigtgever dus *moet* verkeerd onderrigt zijn.

Men spiegele zich in alle geval aan hetgene rondom ons gebeurt. Welke schrikbarende uitwerking hebben niet dáár de kreten: »*il est trop tard! Nous sommes trahis!*" en andere gehad, waarvoor wij God bidden, Nederland eeuwig te behoeden? Lieten die eenigen terugkeer over? Nog is het tijd om het omwentelings-gedrogt van onzen bodem te verdrijven: maar hoe lang zal het dit nog zijn? Regering en Beschrevene Vaders behooren het te overwegen..........

Discite justitiam, moniti!

De chartisten gedragen zich in Engeland weder zeer onrustig en wat erger is, zij beginnen de agenten van politie het hoofd te bieden. Zelfs des zondags laten zij hunne demonstratien niet achter, en zij verklaren *niet te zullen ophouden*. alvorens zij *het charter* zullen verkregen hebben. De Engelschen zelven beginnen zich daarover ongerust te maken. Men verwijt den ministers algemeen hunne weinige veerkracht. Dit doet het vertrouwen verminderen, de arbeid gaat weg, en de toestand der arbeidende klasse wordt er des te slechter door. En waaraan is al de ellende van die klasse en bijgevolg die woelingen toe te schrijven? Aan geen andere oorzaak dan dat in Engeland de maatschappij georganiseerd is op onchristelijke en gevolgelijk onmaatschappelijke beginselen. De kwaal breidt zich van lieverlede van Londen tot de provincien uit, en het kan niet lang meer duren of het verschrikkelijke uur der hemelsche wraak zal geslagen zijn.

Wij hebben alle regt om dit te zeggen, want onder dien maalstroom, die thans in Londen zijn zwadder rondwentelt, heerscht eene onmiskenbare behoefte aan zedelijkheid, aan vrijheid, aan billijkheid. Die verdwaalde menschen! ook zij dorsten naar het goede, in weerwil der onreine melk, welke zij van hunne geboorte af hebben ingezogen. De meesten hunner zijn telgen van overspel en ontucht. Ziedaar de wezenlijke oorzaken van die zich steeds hernieuwende kwalen.

Wij lazen dezer dagen met een gevoel van diepe smart echte bescheiden over het volslagen zedenbederf onder de behoeftige klassen te Londen. Onder de duizende jonge meisjes die in de kostelooze en parochiescholen worden opgevoed, ontsnappen er slechts weinige aan de besmetting der ondeugd. De plaag van het pauperismus vertoont zich hier in hare afschuwelijkste gedaante. Hooren wij een ooggetuige spreken.

»Ik bezocht, eenigen tijd geleden het *workhouse* in eene onzer parochiën, en ik werd sterk getroffen door het gunstig en bevallig voorkomen van een paar honderd jonge meisjes, die ik spelende vond op de binnenplaats. In den loop van het gesprek vroeg ik den meester wat er in het algemeen van die meisjes werd, nadat zij het bedelaars-gesticht verlaten hadden. »Mijnheer, gaf hij ten antwoord, het spijt mij het u te moeten zeggen, maar vijf van de zes, zoo niet negen van de tien vervallen tot zedeloosheid. Gewoonlijk verlaten zij het gesticht in den ouderdom van 13 of 14 jaren; alsdan besteedt men ze bij vrij bemiddelde en meestal domme grondeigenaars, die terstond deze arme kinderen mishandelen, door werk van haar te eischen. dat voor volwassene en sterke vrouwen is geschikt; ook komen zij drie of viermalen bij ons terug; maar als zij den ouderdom van 17 of 18 jaren bereikt hebben, dan keeren zij niet weder, maar prostitueren zich. »Ik vroeg hem of het ook zoo gelegen was met de overige *werkhouses* van Londen. — »Ik heb alle reden om het te gelooven, hernam de meester."

Welk een afschuwelijk tafereel! En welk middel denkt men in zulk een staat van zaken te kunnen aanwenden? Volksverhuizing? Naar de strafkolonies van Australië? Zend die kinderen derwaarts, roept de *Times*, en gij zult vrouwen van haar maken voor de volkplanters, of liever voor de gedeporteerden! Hier vervallen zij tot de afschuwelijkste verdierlijking, en ginds zouden zij echtgenooten vinden..." — Ja, maar welke echtgenooten!

Inderdaad, het hart walgt van afkeer, als zulke dagbladschrijvers zich tot zedenpreekers opwerpen van het menschelijk geslacht. En is het dan nog te verwonderen, dat het chartisme zich elk oogenblik al stouter verheft en dat de werklieden den oorlog verklaren aan den eigendom?

Z. M. heeft den verdienstelijken beeldhouwer, den heer L. Royer, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon, als een blijk van HDs. tevredenheid over de wijze, waarop die heer zich heeft gekweten van de hem opgedragene vervaardiging van het standbeeld van Prins Willem I.

De Hooge Raad, kamer van strafzaken, heeft bij arrest van gisteren *verworpen* het beroep in cassatie van A. J. E. van Bevervoorde, voormalig schrijver en uitgever van het weekblad *de Burger*, dat te s' Hage het licht heeft gezien. Gelijk men weet was hij bij vonnis der arrondissements regtbank te dier stede, van 16 Maart jl., schuldig verklaard aan het wanbedrijf van laster in een gedrukt en verspreid geschrift (in het bekende artikel over de aftreding van den minister van Hall) en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes maanden, eene geldboete van *f* 1000, alsmede in de kosten; benevens ontzetting der burgerregten gedurende den tijd van tien jaren.

Gisteren heeft het Prov. Geregtshof van Noord-Holland de behandeling der zaak van de 19 beschuldigden voortgezet.

Terstond na de opening der zitting, nam de Advokaat-Generaal het woord, ten einde sommige bedenkingen, door de verdedigers der beschuldigden in het midden gebragt, te wederleggen. Z. Ed. Gr. Achtb. verklaarde niet op het al dan niet bewezene van de schuld terug te komen; want met vertrouwen liet hij de beslissing hiervan aan het Hof over, en bepaalde zich uitsluitend tot de bevestiging van hetgeen hij in den eersten termijn had aangevoerd, dat het namelijk vast stond, dat het Bildungsverein zich met staatkunde bemoeide en het alzoo waarschijnlijk was, dat men in de verspreiding der bekende briefjes misdadige staatkundige bedoelingen beöogde. Die verspreiding was naar zijn oordeel als het begin van uitvoering aan te merken en strafbaar volgens de bepalingen van art. 87, 88, 91 strafr., terwijl hij het daarvoor hield, dat het bewijs, dat in de verspreiding van de briefjes geene misdadige staatkundige bedoelingen gelegen waren, niet door hem maar door de verdedigers van de beschuldigden geleverd moest worden. Ook in de uitlegging aan art. 440 strafregt gegeven, kon hij niet deelen en het was hierom dat hij in den genomen eisch volhardde. Mr. B. J. Muller verdedigde hierop, mede uit naam der verdedigers van de beide andere beschuldigden, het stelsel, reeds van hunne zijde aangevoerd, en bestreed in eene breedvoerige rede hetgeen daartegen door het O. M. was ingebragt. Daarna wederlegde Mr. S. Wildschut, ook uit naam der verdedigers van de overige beschuldigden, de toepassing in dit geval van art. 440 Strafr., 1°. omdat het bestaan eener vereeniging niet gebleken was, en 2°. omdat er geen verzet had plaats gevonden. Ten 12½ ure werd de zitting gesloten, nadat de uitspraak van het arrest op Dingsdag 20 Junij, des namiddags ten 3 ure, bepaald was. (*Amsterd. Cour*)

De Staten van Limburg hebben overeenkomstig het rapport der commissie, beslist, dat Limburg aan Duitschland en niet aan de Nederlanden behoort, en dus welke voorliefde het ook voor Belgie of eenigen anderen staat mogt gevoelen, de bestemming van Duitschland moet volgen; weshalve de Limburger afgevaardigden dan ook verpligt zijn, deel aan de beraadslagingen der Duitsche nationale vergadering te nemen. (*J. du L.*)

UTRECHT, 12 Junij. De Katholijken dezer stad, en in het bijzonder de gemeentenaren der Augustijnen kerk, zijn in diepen rouw gedompeld, door het afsterven van den Wel-Eerwaarden pater Wilhelmus van den Wijnboom, in den ouderdom van ruim 33 jaren.

Zijne vurige godsdienstmin, nederigheid, menschenliefde, aanhoudende zorg voor armen en behoeftigen, onverpoosde ijver om verdwaalden tot de deugd terug te brengen en zwakken te versterken, deden hem algemeene hoogachting en liefde verwerven, waarvan de tranen getuigen, die bij de avondgebeden gestort werden door de menigte, welke de ruime kerk naauwelijks bevatten konde. Zijne nagedachtenis leve steeds in onze harten, en God beloone met eeuwige vreugde hem, die de ondermaansche dingen niet gezocht heeft.

ALMKERK, 9 Junij. Op de gehouden jaarlijksche paardenmarkt van gisteren werden een aantal paarden ten verkoop aangeboden, waaronder vele zeer schoone en mooije paarden de algemeene aandacht trokken, evenwel zijn er geene buitengewoon hooge prijzen besteed geworden. Er was bijzonder veel vraag naar jonge juk- en oude werkpaarden, die dan ook tot goede prijzen verkocht werden. (*N. R. C*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Junij. Het ziet er in deze hoofdstad zeer onrustig uit; wij zijn nog niet op het punt van den crisis gekomen, en elk verbeidt de toekomst met den grootsten angst. Het stelsel van schrikaanjaging wordt rusteloos voortgezet, ten einde de zaken nog meer te verwikkelen. De zamenscholingen gaan steeds hun gang en worden weder dreigender dan voorheen. Zaturdag jl. zijn zegt men 800, anderen zeggen 2000 personen in hechtenis genomen.

Terwijl de nationale vergadering heden bijeen was, werd appèl geslagen, een gedeelte der nationale garde kwam in de wapenen, de zamenscholingen werden uiteengedreven. In de nabijheid van het gebouw der vergadering werden drie geweerschoten gelost en de kreten: Leve de Keizer! vernomen. Die schoten golden den generaal der garde, den heer Clement Thomas. Maar gelukkig is niemand gekwetst geraakt.

Inmiddels werd in de vergaderzaal door den heer Lamartine een besluit-ontwerp medegedeeld, strekkende om de wet van 1832, betreffende de verbanning der familie Bonaparte, jegens prins Lodewijk Napoleon van blijvende kracht te verklaren. De vergadering wilde het ontwerp bij acclamatie aannemen, maar de heer Lamartine verzette zich hiertegen. Tegen het einde van de zitting had de stemming plaats van een crediet van 100,000 francs, aangevraagd voor de bureau-kosten der uitvoerende commissie. De voordragt werd gaaf aangenomen. Gedurende de debatten droeg de heer Lamartine met veel talent zijne eigene verdediging en die der commissie voor.

De heer Duclerq ontwikkelde zijn finantiëel plan.

— Men vreest voor gewigtige, welligt ontzettende gebeurtenissen ter zake van de verkiezing van Louis Bonaparte. De *Correspondance* wil zelfs weten, dat hij in hechtenis is genomen, ofschoon men brieven uit Londen van verschen datum van hem heeft vertoond. Lodewijk is thans het schrikbeeld dezer dagen, en reeds verbeeldt men zich den hartstogtelijken prins, door den algemeenen wensch des volks tot keizer gekroond, zijn troon te zien plaatsen op het puin der vernederde republiek.

— Prins Lodewijk Napoleon, die thans de aandacht van geheel Frankrijk tot zich trekt, is de zoon van Lodewijk Bonaparte, Koning van Holland en van Hortense Beauharnais; hij is in 1808 geboren en later te Fontainebleau gedoopt door zijnen oud-oom den Cardinaal Fesch. De Keizer was zijn peet. Toen hij zeven jaar oud was werd hij met geheel zijne familie verbannen. Hij werd opgevoed door Lebas; de Zwitsersche colonel Dufour heeft hem tot een krijgsman gevormd. Men zegt dat hij een bekwaam artillerist is. Zijne geschriften doen eer aan zijne kunde, maar zijne aanslagen op Straatsburg en Boulogne getuigen niet van zijn beleid en doorzigt. Ofschoon hij dus den naam des Keizers draagt, is hij er ver af, diens genie te bezitten.

— Aan een Belgisch blad wordt geschreven, dat ter gelegenheid van het beruchte monstermaal een helsch plan beraamd was om door het begieten van de voorgevels der huizen met terpentijn, die vervolgens in brand zou gestoken worden, eene algemeene wanorde te veroorzaken, ten einde zich van het stadhuis meester te maken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Junij. Te Hamburg is het den 9 Junij niet weder tot dadelijkheden gekomen. Men begint de gebroken poort weder te herstellen, doch het poortgeld zal wel behooren afgeschaft te worden ten einde voortdurend botsingen te voorkomen. Van 18000 personen, die buiten de poort wonen. wordt daardoor eene hatelijke belasting geheven, niettegenstaande zij binnen de stedelijke accijnslinie gelegen zijn.

— Men schrijft uit Posen dd. 3 Junij: Er is hoegenaamd geen twijfel meer aan, dat de halve russische armee tegenwoordig in Polen en Litthauen geconcentreerd is. Geloofwaardige kooplieden uit die stad, die met veel moeite van Paskewitch verlof hebben gekregen om over de grenzen te gaan, schatten de aldaar verzamelde russische strijdkrachten op 300,000 man. Onze militaire overigheid schijnt ook niet zonder bezorgdheid te zijn, want zij laat met de meest mogelijke inspanning aan het herstel onzer vestingwerken arbeiden.

— Uit Brody wordt gemeld, dat de gemeenschap met Rusland geheel versperd is. Men hoort bijna dagelijks het pelotonvuur en het gedonder der kanonnen.

— Men schrijft uit Francfort dd. 10 Junij Gisteren was het de tweede dag der grondwetgevende rijksvergadering. In dezelve is vast gesteld dat zij verlangt het regt der Sleeswijk-Holsteiners en Duitschlands eer gewaarborgd te zien. en zulks in weerwil en trots alle bedreigingen van het buitenland.

MUNCHEN, 7 Junij. De regering welke een oogenblik zwak en wankelend is geweest heeft hare veerkracht hernomen. Tegen de woelingen die zoo lang te Bamberg de rust en vrede verstoord hebben, wordt thans

met kracht te werk gegaan. Op vele plaatsen uit dien omtrek weigert men de belastingen te betalen.

WEENEN, 9 Junij. Graaf Stadion, die bestemd is om president-minster te worden, is zeer onbemind; zijn aristokratendom voegt weinig in ons democratisch gebouw en zijn Lemberger loopbaan zegt niet veel tot zijnen lof. Men hoopt dat zijn ministerie in het geheel niet tot stand zal komen.

— Uit Pesth wordt dd. 6 Junij geschreven: De gevaren hopen zich steeds dreigender op elkander. Men rust zich met alle kracht toe. Pesth alleen heeft 2000 vrijwilligers opgeleverd. Zoodra de rijksdag vergaderd zal zijn, zal er eene werving van 150,000 man voorgedragen worden voor het behoud van den troon en de integriteit en zelfstandigheid des vaderlands.

— De Duitsche dagbladen spreken met veel ophef van de manoeuvres der Russische diplomatie in de Donauvorstendommen, en dit niet zonder reden. Het schijnt, namelijk, dat Rusland, niet tevreden met het protectoraat, dat het op die provincien uitoefent, er op bedacht is ze geheel aan zijne heerschappij te onderwerpen. Men zegt zelfs, dat het een leger derwaarts heeft gezonden. Deze tijding heeft te Weenen veel reactie verwekt, en men verhaalt, dat het Oostenrijksch kabinet terstond aan zijnen gezant te Constantinopel bevel gezonden heeft, tegen elke inval op die vorstendommen met alle kracht te protesteren.

Men schrijft uit Zurich 6 Junij: De minderheid der stemgeregtigden, volgens sommige 11,190, volgens anderen tusschen de 9 en 10,000 van de 23,949, hebben zich voor het Veto, tegen het besluit van April tot opheffing der kloosters verklaard. Het besluit van April heeft derhalve thans kracht van wet verkregen. In Lucern is het niet beter toegegaan. Men beschouwt den maatregel als onraadzaam en gevaarlijk.

ITALIE.

ROME, 4 Junij. Eenige Italiaansche dagbladen hebben vermeend, dat de zending van Mgr. Ferrieri te Constantinopel geen gunstig resultaat had opgeleverd. De *Gazetta di Roma* bevatte den 29 Mei het volgend artikel, waaruit het tegendeel blijkt:

»In ons blad van den 11 dezer maand is, naar luid van een artikel van het *Journal de Constantinople* van den 26 April, abusivelijk gemeld, dat Z. Exc. Mgr. Ferrieri, aartsbisschop van Sida, pauselijk gezant bij de Verhevene Porte, den 24 zijne brieven van terugroeping had ontvangen. Hem zijn geenszins zulke brieven geworden, maar desniettemin heeft hij zijne zending ten einde gebragt, en zulks tot het allergrootst genoegen des H. Vaders. Deze zending bepaalt zich trouwens niet tot Constantinopel; Mgr. Ferrieri zal van Rome, werwaarts hij tijdelijk vertrekt, zijne reis vervolgen naar andere punten van de Middellandsche zee."

— Nog leest men in de *Gazetta*, officiëel gedeelte, het volgende:

»Wij zijn gemagtigd een stuk te logenstraffen, gedrukt onder den titel van: *Brief van den Paus aan een volksvertegenwoordiger*, dien men zegt slechts een uittreksel te zijn van het Parijsche dagblad *la Presse* van den 21 Mei 1848, en dat met eene ongehoorde onbeschaamdheid (*con inaudita impudenza*) is overgenomen door de andere dagbladen dier hoofdstad. Ongelukkig is het niet de eerste maal, dat men den verheven naam van Z. H. misbruikt."

— Mgr. Morichini is in het leger van Karel-Albert aangekomen. Na zijne zending bij dien vorst te hebben volbragt, zal de prelaat zich naar Innsbruck begeven.

Berigten van het tooneel des oorlogs in Lombardije, uit de Fransche bladen getrokken, schijnen de nederlaag te bevestigen, die de linkervleugel van het Oostenrijksche leger heeft ondergaan. Ofschoon de Duitsche Couranten die nederlaag niet uitspreken, schijnen ze die toch te willen te kennen geven. Volgens de *Tiroler Bote* is de veldmaarschalk Radetzky met het gros van het leger naar Vicenza getrokken. Dit berigt nu staat gelijk met een volledigen aftogt, het prijs geven van Mantua en Verona en eene ontruiming van het Lombardische grondgebied. Van de andere zijde melden de Duitsche bladen dat Durando in aantogt is naar Verona.

— Het gerucht van de onthoofding van Koning Ferdinand schijnt ongegrond te wezen. Immers die Italiaansche dagbladen, welke daarvan eenig berigt zouden moeten mededeelen, spreken er geen woord van.

De *Augsb. Zeitung* meldt, dat de abbé Gioberti den voorzitterstoel geweigerd heeft in de Kamer der Afgevaardigden van Piemont.

STADSNIEUWS.

Van 5 tot 10 Junij 1848 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	37.	Levenloos aangegeven Zonen	6.
Geboren	123.	dito dito Dochters	5
Overledenen	110.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	9.

Totaal	Gehuwde Paren	763.	Sedert primo Januarij 1848
	Geborenen	3345.	
	Alhier overledenen	4195.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven	129.	

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 14 Junij.

BEVALLEN (10 Junij): S. Lingeman, geb. v. d. Linden, Z. — C. A. van Oosenoord, geb. Rompelman, Z. — (11 Junij): S. C. M. Merkus, geb. Kelder, D. — M. G. Beekman, geb. van der Wiel, D. — (12 Junij): H. C. Geerlofs, geb. Donk, D.

OVERLEDEN (7 Junij): Grietje Stuurman, huisv. van G. van Elfrinkhoff, 27 j. — (8 Junij): J. Schippers, 53 j. — G Kirchman, 50 j. — (10 Junij): M. H S. Caesar, geb. Oldenkott, 37 j. — (11 Junij): E. H. Haanebeek, geb. Peeterse, 24 j. — (12 Junij): Hendrik Roodhuijzen, Z.

HANDELSBERIGTEN.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 5 tot en met 10 Junij, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Boekweit L. 47, 5 M. — Rogge L. 61, 25 M. — Tarwe L. 68, 7 M. — Meel 90,000 ℔. — Rijst 244,610 ℔.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			13 JUNIJ 4½ u.	gebl. 14 JUNIJ 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	41 7/16	41 1/2	à	41 3/4	41 11/16
Dito Dito	3	•	48 1/16	48 3/8	•	48 1/2	48 1/2
Dito Dito op resc.	3	•			•		
Dito Dito	4	•	62 7/8	63 1/4	•	63 5/8	63 1/2
O. I. Leening	4	•	62	62 3/8	•		
Amortis. Syndic.	3½	•	62 1/4		•		
Handel-Maatschappij	4½	•	118	118 3/4	•		
Haarlemmermeer	5	•			•		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	•		64	•		
Aand. Holl. S. M.	4½	•	53 1/2	53 1/2	•		
BELGIE,	4½	•			•		
Dito	2½	•			•		
Dito bij Rotschild	2½	•			•		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	•	9 1/2	9 1/2	•	9 5/16	9 1/2
Dito Dito van 510 £	5	•	9 3/4	9 1/4	•	9 3/8	9 1/4
Dito bij Dito onb. st.	5	•	9 1/4	9 1/8	•	9 1/4	
Dito	3	•	21 1/2	21 3/8	•		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	•	16	15 7/8	•	16	15 15/16
Coupons Ardoins		•	6 3/8	6 1/8	•	6 7/16	
Passive		•		3	•		
Deferred		•			•		
Fransche Uitgest		•			•		
PORTUGAL, te Londen	3	•			•		
Dito Dito	4	•		14 1/4	•	14 3/8	
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	•			•		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	•	90 3/8	91	•		
Dito Dito 1828 en 1829	5	•	90 1/4	90 1/2	•		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	•	78 1/2	78 1/4	•		
Dito bij Hope	4	•	68	68		68 1/4	68 1/4
Dito bij Stieglitz en C°.	4	•	67 1/2	67 1/4	•	67 3/8	
Cert. te Hamburg	5	•		80	•		
Inschrijving in Assignat.	6	•		49 3/8	•		
Cert. van Dito	6	•			•		
POLEN, Certific.	4	•			•		
Dito Aand. met Loten ƒl 300		ƒ			•		
Dito Dito ƒl 500		•	100		•		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			•		
Dito	5	•			•		
Dito Bank-Actiën			2 1/4		•		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 51 1/2, 5/4; 2½ pc. 26 3/4, 27 1/8, 26 7/8; Napels, Cert. bij L. en B. 5 pc. 60 1/2; Denem. 3 pc. 65 1/4; Braz. 5 pc. 69, 1/8; 1843, 67 1/4; Mexico 5 pc. 13 1/2, 11/16, 13/16; Peru 6 pc. 17; Grenada 1 pc 12 1/2; Venezuela 2 pc. 17 5/8.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 5/4; Zigt Parijs 55 1/4; 2/m. Londen 11,85; Zigt Londen 11,95; 2/m. Hamburg 34 3/8; Zigt Hamburg 34 3/4; 3/m. Lissabon 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersburg 1,69.

ANTWERPEN, 13 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 32 1/2; 4½ pc. 60 1/4; Spanje Ard. 5 pc. 9 3/4.

PARIJS, 12 Junij. Fr. 3 pc. 46,00; id. 4 pc. 54,00; id. 5 pc. 68,00; Schatkistb. 22,00; Bank-Actiën 1240; Belg. 1840, 5 pc. 66; id. 1842, 5 pc. 66; Nap 5 pc. 71,90; Piem. leen. 910; Romeinsche leening 58.

MADRID, 7 Junij. Act. Sch. 3 pc. 21 1/4; id. 4 pc. 13 1/8; Uitgest. Sch. 5; Coupons 7 3/4.

LONDEN, 12 Junij. Consols op tijd 84 3/8 a 84 7/8; Brazilië 67 a 69; Ecuador 1 3/4 a 2 1/8; Ven. 16 a 18; Uitg. 4 1/2 a 5 1/2; Gren. 12 a 12 1/4; Uitg 2 5/8 a 2 3/4; Denem. 63 a 65; Holl. 2½ pc. 42 a 43; id. 4 pc. 63 1/2 a 64 1/2; Mexico 15 3/4 a 16; Peru 33 a 35; Portugal 4 pc. 16 a 17; Rusl, 1822, 5 pc, 87 a 89; Spanje 5 pc. 11 3/4 a 12; id. 3 pc. 22 1/4 a 22 3/4; id. Passive 2 7/8 a 3.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het zou onbillijk zijn te beweren dat onze financiemannen het in zake van belastingen niet zeer ver gebragt hebben. Intusschen zou er in Egypte nog wel iets voor hen te leeren zijn. Zoo heeft b. v. de pacha opgemerkt dat de bevolking van zijn land verminderde, doch dat het aantal huizen bleef bestaan. Wat doet hij nu? Hij schaft de hoofdelijke belasting af en legt dezelve op de huizen. Op de den Egyptenaars broodnoodige dadelboomen legde hij eene belasting van drie piasters per stuk. De Egyptenaren hieuwen ze om, doch nu heeft hij de belasting gesteld op de afgehouwen stammen. Wanneer eene wijk of buurt volstrekt onvermogend is om te betalen, dan moet de naburige wijk zulks doen. Zoo is in Cairo het geval gebeurd dat eene wijk in de onmogelijkheid verkeerde om de som der belasting bij elkander te krijgen. Bij onderzoek bleek het dat negentien van de twintig belastingpligtigen overleden, en dat de twintigste weigerde voor de geheele ... betalen. Hier moest nu de Egyptische drangre... *bastonnade* aangewend worden, en ziet! na eenig... derd slagen was de belasting betaald en de ongelukk... bier — kon vrij gaan bedelen in de straten van ...

CORRESPONDENTIE.

Het dichtstuk ons door den heer J. V. te H. ... zonden moeten wij ter zijde leggen, alzoo wij ... regel nimmer verzen plaatsen. Het blijft dus ter ... sitie van den auteur.

VERBETERING.

In ons N°. 352, 1e. pag. 3e. kolom, regel 8 boven staat: *afschaffing*; men leze: *afscheiding*.

ADVERTENTIEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.